

Nová pravidla volebních kampaní, dočasná občanka pro volby či úprava držení zbraní. Od ledna 2026 začne platit několik nových právních předpisů v gesci resortu vnitra

25.11.2025 - Adam Rözler | Ministerstvo vnitra ČR

Volební kampaň maximálně na 150 dní, dočasná občanka pro volby nebo referenda, nový informační systém voleb, více ochranných prvků např. na rodných listech, „zbroják“ s platností na dobu neurčitou. To jsou některé novinky, které na začátek příštího roku připravilo Ministerstvo vnitra.

Od 1. ledna 2026 začne platit několik právních předpisů v gesci Ministerstva vnitra. Mezi ně patří nová právní úprava volebních kampaní, zavedení dočasných občanských průkazů pro výkon volebního práva nebo hlasování v referendu, nová úprava správy voleb, lepší ochrana matričních dokladů, nová úprava držení zbraní a rozšíření počtu obcí provádějících vidimaci a legalizaci.

Nová právní úprava volebních kampaní

Dne 1. ledna 2026 nabývá účinnosti nová právní úprava volebních kampaní obsažená v zákoně o volebních kampaních a o transparentnosti a cílení politické reklamy. V tomto zákoně jsou sjednocována pravidla dosud obsažená v pěti zákonech upravujících jednotlivé typy voleb. Hlavními změnami jsou zavedení maximálního trvání volební kampaně v délce 150 dní, aby nemohla být prodloužena víc, než je nutné brzkým vyhlášením voleb, jak k tomu došlo v minulosti. Zdůrazňuje se také zákaz zveřejňování nepravdivých nebo urážlivých informací o kandidujících subjektech. Aby se předešlo zásahům cizích subjektů do české volební kampaně, nebudou se do ní jako registrované třetí osoby smět zapojit firmy se sídlem mimo Česko ani lidé, kteří nejsou českými občany. Tyto osoby ani nebudou smět dávat kandidujícím subjektům dary ani jiné plnění. Výjimkou jsou občané jiných států EU s pobytem v ČR. Subjektům zapojených do volební kampaně se zjednoduší administrativa, neboť související procesy budou plně elektronizovány.

Dočasné občanské průkazy pro výkon volebního práva nebo práva hlasovat v referendu

Změna volebního zákona zavádí nový typ dočasného občanského průkazu vydávaného pro výkon volebního práva nebo práva hlasovat v referendu. Nový typ bude sloužit k prokazování totožnosti při volbách nebo hlasování v referendu například v situaci, kdy občan ztratí občanský průkaz a nový občanský průkaz mu ještě nebude vydán. Platnost dočasného občanského průkazu bude omezena na dobu konání voleb nebo referenda, tj. nejvýše na 2 dny. O jeho vydání půjde požádat na kterémkoli obecním úřadu obce s rozšířenou působností, v Praze u úřadu městské části, a to nejdříve 5 pracovních dnů přede dnem konání voleb nebo referenda a nejpozději v první den konání voleb nebo referenda. V případě vícekolových voleb bude dočasný občanský průkaz vydáván pro každé kolo voleb zvlášť.

Nová právní úprava správy voleb

Zákon o správě voleb reformuje řadu pravidel spojených s volebním procesem. Zároveň se tato pravidla, dosud roztržštěná v pěti zákonech upravujících jednotlivé typy voleb, sjednotí a zjednoduší. Na základě tohoto zákona bude zprovozněn informační systém správy voleb, který postupně zelektronizuje vedení seznamů voličů i podávání kandidátních listin. V rámci související prováděcí

vyhlášky pak dochází mimo jiné ke zvýšení odměn členů volebních komisí.

Nová právní úprava držení zbraní, střeliva a munice civilními subjekty a nakládání s nimi

Mezi hlavní změny mimo jiné patří, že zbrojní průkaz se mění na zbrojní oprávnění bude mít platnost na dobu neurčitou, není třeba jej prodlužovat. Jednou za 5 let musí držitelé předložit policii posudek o zdravotní způsobilosti. Také se ruší všechny „papírové“ kartičky – zbrojní průkazy, průkazy zbraní. Vše se elektronizuje a je vedeno v centrálním registru zbraní. Staré průkazy a doklady není potřeba nikam odevzdávat, držitelé si je mohou nechat „na památku“.

Zákon nicméně nezprísňuje ani nezmiňuje základní pravidla. Všechna práva dosavadních držitelů zbrojních průkazů a zbraní zůstávají zachována tak, jak jsou. Není třeba o nic žádat, nic dokládat ani nic znovu prokazovat.

Lepší ochrana matričních dokladů

V rámci novely prováděcí vyhlášky k zákonu o matrikách bude rozšířen počet ochranných prvků na tiskopisech využívaných k vydávání rodných, oddacích a úmrtních listů. Tím budou tyto klíčové doklady, často užívané jako podklad pro vydání jiných dokladů či dokumentů, lépe chráněny proti padělání. Dosavadní rodné, oddací a úmrtní listy vydané na starších tiskopisech zůstanou nadále v platnosti.

Rozšíření počtu obcí provádějících vidimaci a legalizaci

Novelou vyhlášky o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu bude zařazeno patnáct nových obcí do seznamu obecních úřadů provádějících ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu (tj. provádějících vidimaci a legalizaci). Obyvatelé těchto obcí tak budou mít snadnější přístup ke službám vidimace a legalizace.

Pravidla pro žadatele o azyl se zpřísní v červnu

Další změny v gesci resortu vnitra začnou platit 12. června 2026. Jde o úpravu zpřísňující pravidla pro žadatele o azyl a směřující k rychlejšímu vyhošťování nelegálně pobývajících cizinců přijatá v souvislosti se změnami práva Evropské unie

Cílem novely zákona o azylu a zákona o pobytu cizinců je zejména zrychlení azylového řízení, a to jak u Ministerstva vnitra, tak u správních soudů. Novela dále přináší možnosti lepší kontroly pobytu žadatelů o azyl a rychlejší vyhošťování cizinců-pachatelů trestných činů a nelegálně pobývajících cizinců.

Adam Rözler

odbor komunikace Ministerstva vnitra

25. 11. 2025

<https://mv.gov.cz/clanek/nova-pravidla-volebnich-kampani-docasna-obcanka-pro-volby-ci-uprava-drzeni-zbrani-od-ledna-2026-zacne-platit-nekolik-novych-pravnich-predpisu-v-gesci-resortu-vnitra.aspx>